

Protokoll 1/2021

fört vid Arbetsmarknadsnämndens sammanträde tisdagen
den 9 februari 2021 kl. 16:20-16:40, Stora kollegiesalen, plan
1, Stadshuset / Skype

Ledamöter

Karin Ernlund (C) Ordförande
Salar Rashid (S) Vice ordförande
Andrea Hedin (M)
Jennyfer Redin (M)
Tom Hedrup (M)
Magnus Runsten (MP)
Andrea Törnестam (S)
Erik Persson (S)
Rashid Mohammed (V)
Anna Lundgren (V)
Martin Westmont (SD)
Johan Hjelm (L) ersätter Peter Öberg (L)
Mathias Mellgren Helge (C) ersätter Johan Paccamonti (M)

Ersättare

Ofelia Namazova (KD)
Alma Carlsson (S)
Anders Eriksson (S)
Farida Al-Abani (FI)

Övriga närvarande

Niklas Malmström Nämndsekreterare
Karina Uddén Förvaltningschef
Amanda Broman Avdelningschef

Justerare

Karin Ernlund (C), Salar Rashid (S)

Datum för justering

2021-02-12

Paragraf

§13

Sekreterare

Niklas Malmström

§ 13**Beslut om genomförande - uppdaterat ärende**

AMF 2021/5

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att för sin del godkänna föreliggande förslag gällande inrättande av stadens Etableringscentrum samt bilagd utredningsrapport.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att föreliggande ärende ersätter tidigare ärende DNR AMN 2020-0165-1.3.
3. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att överlämna ärendet till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

I stadens budget för 2019 gavs arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningar för inrättande av Etableringscentrum i syfte att öka nyanländas möjligheter till snabb förankring i arbets- och samhällsliv.

Utredningens samlade bedömning var att det finns en stor grupp nyanlända som har behov av stadens insatser parallellt med Arbetsförmedlingens och att det finns en stor samsyn kring behovet av större samordning av arbetet med nyanlända, det initiala mottagandet, samt ett behov av att få bättre effektivitet i det rekryterande arbetet mot studier och jobb.

21 april 2020 fattade Arbetsmarknadsnämnden beslut om att godkänna utredningen om Etableringscentrum samt att godkänna det stegvisa inrättande av Etableringscentrum och överlämna utredningen till kommunstyrelsen.

26 maj 2020 lämnade Socialnämnden förslag om att socialförvaltningen genom Intro Stockholm blir en aktiv samarbetspart i utvecklingen av Etableringscentrum, att Etableringscentrum samlokaliseras med Intro Stockholm samt att Intro Stockholms uppdrag att ge initial samhällsvägledning utökas till att även omfatta nyanlända som är egenbosatta.

Första steget till Etableringscentrum togs under 2020 genom att arbetsmarknadsnämndens projekt, Hållbar etablering, samlokaliseras med socialnämndens verksamhet Intro Stockholm i Intro Stockholms lokaler.

Av kommunfullmäktiges budget 2021 framgår att Arbetsmarknadsnämnden ska prioritera insatser som skapar

förutsättningar för nyanlända att etablera sig på arbetsmarknaden och i samhället och ska genom stadens etableringscentrum bidra till en väg in för nyanlända, erbjuda ett tidigt, förebyggande och sammanhållet stöd och insatser i syfte att öka nyanländas etablering på arbetsmarknaden och i samhället samt stärka samverkan med nationella myndigheter för ett bättre mottagande. Arbetsmarknadsnämnden ska tillsammans med Arbetsförmedlingen medverka i skyndsamt upprättande av den nyanländes handlingsplan.

Socialnämnden ges i uppdrag att samverka med Arbetsmarknadsnämnden kring Etableringscentrum. Stadsdelsnämnderna ges i uppdrag att med stöd av arbetsmarknadsnämndens Etableringscentrum samverka både inom staden och externt med näringsliv och civilsamhälle för att nyanlända ska etableras snabbt på arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsnämnden tillfördes också 6,3 Mnkr som halvårseffekt för 2021.

I detta ärende föreslår förvaltningen en uppdatering av nämndens tidigare beslut om inrättande av Etableringscentrum. Detta ärende föreslås därmed ersätta tidigare ärende med Dnr AMN 2020-0165-1.3. Huvuddelen av förslagen i detta ärende är desamma som i tidigare ärende. Ärendet har dock framförallt aktualiserats och kompletterats med Socialnämndens lämnade förslag 2020-05-26 i ärendet att Etableringscentrum samlokaliseras med Intro Stockholm (Dnr 1.2.1-299/2020), samt uppdrag som ges i stadens budget 2021 som rör Etableringscentrum. Därutöver beskrivs ytterligare förslag från Arbetsmarknadsnämnden om möjliga justeringar i ansvarsfördelning avseende initialt ekonomiskt bistånd för nyanlända (den så kallade ”glappetersättningen”) för vidare beredning. Ärendet har också tillförts en utvecklad beskrivning om tilltänkt samarbete och samordning mellan Etableringscentrum och stadsdelsförvaltningarna.

I ärendet föreslås att ett andra steg av inrättande av Etableringscentrum genomförs genom att arbetsmarknadsnämnden sammanför delar av egna verksamheter som är riktade till nyanlända till Etableringscentrum samt även stärker verksamheten med ytterligare resurser. Detta föreslås ske 2021-07-01. Verksamheten lokaliseras i gemensamma lokaler med projektet Hållbar Etablering och Intro Stockholm.

I ett tredje steg år 2022 implementeras hela eller delar av projektet Hållbar etablering i ordinarie verksamhet vid Etableringscentrum.

Genom Etableringscentrum erbjuds nyanlända, både kommunanvisade, egenbosatta och deras anhöriga, en väg in och ett likställigt initialt stöd. Det arbetsmarknadsrelaterade stödet till

nyanlända förstärks utifrån ett holistiskt perspektiv med fokus på en sammanhållen planering.

Etableringscentrum ska vidareutveckla samarbetsformer inom staden och med de statliga myndigheterna inom etableringsområdet, civila samhället och Region Stockholm.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 6 februari 2021.

Förslag till beslut

Ordföranden Karin Ernlund (C), ledamoten Andrea Hedin m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Johan Hjelm (L), samt ledamoten Magnus Runsten (MP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Martin Westmont (SD) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Karin Ernlund (C), ledamoten Andrea Hedin m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Johan Hjelm (L), samt ledamoten Magnus Runsten (MP) förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Martin Westmont (SD) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

Att föredragande borgarråds förslag avslås

Att därutöver anföra följande:

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete.

Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder. Vi har även i vår reservationsbudget gjort stora besparingar på Intro Stockholm.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandade. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat. Det är också viktigt att man poängterar egen ansvar för att komma i egen försörjning där fokus i den inledande fasen ska ligga på det lärande i det svenska språket.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad inom de områden som ett tilltänkt etableringscentrum skulle verka inom. Finns det brister i de insatser som nyanlända kan ta del av idag är det bättre att man ser över den verksamheten för att se om den på något sätt kan förbättras.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Salar Rashid m.fl. (S) och ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) lämnade följande särskilda uttalande.

Vi ställer oss alltid positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering. De finns verkligen goda intentioner med inrättandet av ett etableringscentrum. Under aprilnämnden för 2020 fattade arbetsmarknadsnämnden beslut om underlaget för utredning gällande etableringscentrum och därmed ta steg för att inrätta ett etableringscentrum. Utredningen skulle överlämnas till kommunstyrelsen. Idag tar vi ställning för beslut om genomförande.

Under aprilnämnden yrkade vi om återremittering på ärendet. Vi framhöll då att det fanns ett par frågetecken inom utredningen som behövde klargöras. Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Staden har endast ett kompletterande ansvar inom dessa områden. Stadens primära ansvarområde gällande nyanlända handlar om tillhandahålla boende och inom ramen för bosättningslagen. Staden ansvarar dessutom även för att mottagandet i form av att tillhandahålla praktisk hjälp för nyanlända som har anvisats till kommunen, boende och omsorg för ensamkommande barn, samhällsorientering, samhällsvägledning, studie- och yrkesvägledning samt svenskundervisning (sfi) och vuxenutbildning.

Arbetsförmedlingens medverkan har därför en central roll och betydelse för Etableringscentrum. Arbetsförmedlingen finns idag med som samarbetspart och medverkar genom två arbetsförmedlare i projektet Hållbar etablering. I utredningen gör förvaltningen bedömningen att Arbetsförmedlingen och statliga myndigheter saknar förutsättningar till direkt medverkan på Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Vilket göra att halva idén med samarbetet faller.

Staden och Arbetsförmedlingen har under 2020 tagit fram en ny samverkansöverenskommelse i syfte att ta tillvara på de statliga insatserna som kan gynna stadens arbetslösa. Här undrar vi inte om staden borde haft krav på i form av samlokaliserad personal inom Etableringscentrum.

Precis som förvaltningen skriver i sitt tjänstutlåtande är Arbetsförmedlingen under ett förändringsarbete. Med målet om minskad lokal närvaro och ökad digitalisering av kundkontakter. Vilket betyder att omstrukturering av arbetsförmedlingens uppdrag beräknas vara genomförd 2022. Allt detta bygger väldigt mycket stor sårbarhet inom inrättandet av Etableringscentrum.

Som förslaget är utformad idag så finns det stora risker att etableringscentrum kan skapa parallella strukturer och som försvårar för människor istället för att hjälpa dem. Istället för att skapa särlösningar är det mer effektivt att på ett bättre sätt använda sig av ordinarie verksamhet som finns nära till hands - så som inom vuxenutbildning, jobbtorg och arbetsförmedlingens insatser.

I vårt förslag till beslut under aprilnämnden framhöll vi även de utmaningar som vi såg med att koppla Intro Stockholm till Etableringscentrum. Intentionerna är som sagt goda, men ser samtidigt att det finns utmaningar som inte är utredda. Nyanländas kontakt med Intro Stockholm är stor till del begränsad till deras första tid i staden. Det är de första veckorna som nyanlända som anvisas av Migrationsverket tar hjälp av Intro Stockholm för att komma i kontakt med myndigheter, ansöka om personnummer, ställa sig i bostadskö osv. Kopplingen mellan Intro Stockholm med deras initiala stöd och etableringscentrumet är inte klargjort. Finansieringsmodellen är dessutom fortfarande vag. I den blågröna majoritetens budget för 2021 finns det uppdrag om inrättandet av ett Etableringscentrum och arbetsmarknadsnämnden har tillförts 6,3 miljoner kronor – en halvårseffekt för 2021. Förvaltningen har även beviljats medel till inom ramen för projektet Hållbar etablering - hur mycket framgår det dessvärre inte av tjänsteutlåtandet.

Vi vill framhålla vår tidigare framlagda kritik, att Etableringscentrum ska bedrivas i projektförhållande. Man bygger in väldigt många risker gällande att kunna svara upp för kontinuiteten och långsiktigheten i insatserna inom en verksamhet som riktar sig till en sårbar målgrupp som behöver samhällets stöd. Framför allt om tanken med beslutet om att inrätta ett Etableringscentrum ska bära större delen av huvudansvaret för nyanländas etablering för stadens räkning. Vi vill därför att förvaltningen klargör för nämnden med information om hur den långsiktiga finansieringen kommer att se ut.

Återigen vill vi även understryka att vi ställer oss positiva till att staden utvecklar samverkansformer med berörda statliga aktörer och myndigheter som har till uppdrag att nå och arbeta med samma målgrupp – men att dessa samverkansformer bör fyllas med tydliga

innehåll, mål och möjligheten till insatser som kan bidra och möjliggöra till nyanländas etablering på riktigt.

Ersättaryttrande

Ersättaren Farida al-Abani (Fi) lämnade följande ersättaryttrande.

Vi ställer oss alltid positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering. De finns verkligen goda intentioner med inrättandet av ett etableringscentrum. Under aprilnämnden för 2020 fattade arbetsmarknadsnämnden beslut om underlaget för utredning gällande etableringscentrum och därmed ta steg för att inrätta ett etableringscentrum. Utredningen skulle överlämnas till kommunstyrelsen. Idag tar vi ställning för beslut om genomförande.

Under aprilnämnden yrkade vi om återremittering på ärendet. Vi framhöll då att det fanns ett par frågetecken inom utredningen som behövde klargöras. Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Staden har endast ett kompletterande ansvar inom dessa områden. Stadens primära ansvarområde gällande nyanlända handlar om tillhandahålla boende och inom ramen för bosättningslagen. Staden ansvarar dessutom även för att mottagandet i form av att tillhandahålla praktisk hjälp för nyanlända som har anvisats till kommunen, boende och omsorg för ensamkommande barn, samhällsorientering, samhällsvägledning, studie- och yrkesvägledning samt svenskundervisning (sfi) och vuxenutbildning.

Arbetsförmedlingens medverkan har därför en central roll och betydelse för Etableringscentrum. Arbetsförmedlingen finns idag med som samarbetspart och medverkar genom två arbetsförmedlare i projektet Hållbar etablering. I utredningen gör förvaltningen bedömningen att Arbetsförmedlingen och statliga myndigheter saknar förutsättningar till direkt medverkan på Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Vilket göra att halva idén med samarbetet faller.

Staden och Arbetsförmedlingen har under 2020 tagit fram en ny samverkansöverenskommelse i syfte att ta tillvara på de statliga insatserna som kan gynna stadens arbetslösa. Här undrar vi inte om staden borde haft krav på i form av samlokaliserad personal inom Etableringscentrum.

Precis som förvaltningen skriver i sitt tjänstutlåtande är Arbetsförmedlingen under ett förändringsarbete. Med målet om minskad lokal närvaro och ökad digitalisering av kundkontakter. Vilket betyder att omstrukturering av arbetsförmedlingens uppdrag

beräknas vara genomförd 2022. Allt detta bygger väldigt mycket stor sårbarhet inom inrättandet av Etableringscentrum.

Som förslaget är utformad idag så finns det stora risker att etableringscentrum kan skapa parallella strukturer och som försvårar för människor istället för att hjälpa dem. Istället för att skapa särlösningar är det mer effektivt att på ett bättre sätt använda sig av ordinarie verksamhet som finns nära till hands - så som inom vuxenutbildning, jobbtorg och arbetsförmedlingens insatser.

I vårt förslag till beslut under aprilnämnden framhöll vi även de utmaningar som vi såg med att koppla Intro Stockholm till Etableringscentrum. Intentionerna är som sagt goda, men ser samtidigt att det finns utmaningar som inte är utredda. Nyanländas kontakt med Intro Stockholm är stor till del begränsad till deras första tid i staden. Det är de första veckorna som nyanlända som anvisas av Migrationsverket tar hjälp av Intro Stockholm för att komma i kontakt med myndigheter, ansöka om personnummer, ställa sig i bostadskö osv. Kopplingen mellan Intro Stockholm med deras initiala stöd och etableringscentrumet är inte klargjort. Finansieringsmodellen är dessutom fortfarande vag. I den blågröna majoritetens budget för 2021 finns det uppdrag om inrättandet av ett Etableringscentrum och arbetsmarknadsnämnden har tillförts 6,3 miljoner kronor – en halvårseffekt för 2021. Förvaltningen har även beviljats medel till inom ramen för projektet Hållbar etablering - hur mycket framgår det dessvärre inte av tjänsteutlåtandet.

Vi vill framhålla vår tidigare framlagda kritik, att Etableringscentrum ska bedrivas i projektform. Man bygger in väldigt många risker gällande att kunna svara upp för kontinuiteten och långsiktigheten i insatserna inom en verksamhet som riktar sig till en sårbar målgrupp som behöver samhällets stöd. Framför allt om tanken med beslutet om att inrätta ett Etableringscentrum ska bära större delen av huvudansvaret för nyanländas etablering för stadens räkning. Vi vill därför att förvaltningen klargör för nämnden med information om hur den långsiktiga finansieringen kommer att se ut.

Återigen vill vi även understryka att vi ställer oss positiva till att staden utvecklar samverkansformer med berörda statliga aktörer och myndigheter som har till uppdrag att nå och arbeta med samma målgrupp – men att dessa samverkansformer bör fyllas med tydliga innehåll, mål och möjligheten till insatser som kan bidra och möjliggöra till nyanländas etablering på riktigt.

Handlingar i ärendet

- 404942 Inrättande av Etableringscentrum - uppdaterat ärende

- 404995 Bilaga1 utredningsrapport etableringscentrum

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Salar,Rashid	2021-02-12
Karin,Erlund	2021-02-12
NIKLAS,MALMSTRÖM	2021-02-12